

FÖRENINGEN FÖR FAMILJECENTRALERS FRÄMJANDE

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2018

Inledning

När jag i år blickar tillbaka på året så inser jag att Familjecentraler blivit ännu mer vedertaget. Familjecentral är i dag något som är lika självklart som BVC- och BMM-mottagningar. Familjecentral innebär ju en utvidgning av den generella mödra- och barnhälsovården vilket gör att verksamheten snabbt blir känd och lättillgänglig för alla blivande och nyblivna föräldrar.

Föreningen har under året bjudits in och deltagit i nationella och internationella sammanhang, bland annat deltog vi i Socialstyrelsens paneldebatt för att sprida kunskapsstödet ”att samtala med barn”. Föreningen blev även inbjuden till Nederländerna för att berätta om familjecentraler och föräldraskapsstöd i Sverige.

En av framgångsfaktorerna med familjecentral tänker jag är teamen. Det är en utmaning för familjecentraler att skapa team över organisationsgränser. Ett teamarbete ökar förmågan att upptäcka och tillgodose behov bland barnfamiljer.

Läste om vad som definierar ett starkt team. Såg då att definitionen på ett team var: Ett litet antal personer med komplementära färdigheter, hängivna ett gemensamt uppdrag, mål och arbetssätt, för vilket de håller varandra ömsesidigt ansvariga. I teamet finns ett fördelat ledaransvar. Man diskuterar, beslutar och arbetar tillsammans. En för alla, alla för en. Man vinner och förlorar som ett lag. I ett team kastas ingen till vargarna om man inte lyckas, och segern tilldelas inte bara en person. Jag tror att ni är många runt om i Sverige som känner igen ert arbetslag i den beskrivningen.

Föreningens nationella familjecentralskonferens är en stor och viktig konferens inom området. I Linköping kunde vi hälsa 1 100 engagerade deltagare välkomna till 2018 års nationella familjecentralskonferens, med temat Det goda livet – Om jämlik hälsa. Årskonferenserna skapar stora möjligheter att knyta nya sociala och professionella band och att lära av varandras verksamheter. Det är nästan lika viktigt som den kunskap föreläsningarna ger. Årets konferens innehöll under andra dagen en och en halv timmes temamingel där alla utifrån tre frågor fick möjlighet att träffa och utbyta erfarenheter med deltagare från andra arbetsplatser och verksamheter än de egna. Det var uppskattat.

Avslutar med ett afrikanskt uttryck som lyder: Om du vill gå snabbt, gå ensam. Om du vill gå långt, gå tillsammans.

Åsa Pettersson

Ordförande

Föreningen För Familjecentralers Främjande (FFFF)

1. Styrelsearbete

Styrelsen har under 2018 haft 15 protokollförda möten - varav 11 telefonmöten - och däremellan mail- och telefonkontakter. Kontakten med medlemmarna har gått via mail till regionala kontaktpersonerna, hemsidan eller genom mail till *info@familjecentraler.se* som någon i styrelsen har ansvaret att bevaka.

2. Extern kontorstjänst

Magdalenas kontorstjänster i Uppsala har tillsammans med styrelsen gett våra medlemmar tillgång till en hemsida där vi har:

- En uppdaterad medlemsförteckning
- Lagt in senaste nyheter om familjecentralsnära ämnen
- Konferensdokumentation från både regionala och nationella konferenser.

Magdalenas kontorstjänster har också ansvarat för fakturering och bokföring och kvartalsvis framtagning av avstämd balans – och resultatrapport i samråd med kassören.

3. Föreningens ekonomi

Föreningens ekonomi utgörs av medlemsavgifter och eventuella intäkter från föreningens årliga konferens. Föreningen har i dagsläget 290 betalande medlemmar. Årets konferens i Linköping gick med vinst som tillfaller föreningen. Föreningen har i dagsläget en ekonomi i balans.

4. Årsmöte och konferens 2018

Den 16–17 maj 2018 var det nationell familjecentralskonferens och årsmöte på Linköpings konsert och kongress. Konferensen arrangerades av föreningen FFFF tillsammans med Linköpings kommun, Länsstyrelsen i Östergötland och region Östergötland. I Linköping kunde vi hälsa 1 100 engagerade deltagare välkomna till 2018 år nationella familjecentralskonferens, med temat Det goda livet – Om jämlik hälsa.

Temat är angeläget. Även om folkhälsan i Sverige utvecklas positivt för befolkningen som helhet, så ökar hälsoklyftorna. Familjecentraler har en viktig uppgift att fylla i det arbete som krävs för att motverka denna negativa utveckling. Genom sitt hälsofrämjande, generella samt tidigt förebyggande och stödjande arbete riktat till föräldrar och barn, finns goda möjligheter att nå dem som mest behöver det. Detta handlade den nationella familjecentralskonferensen 2018 om.

Se konferensdokumentation och utvärdering på hemsidan www.familjecentraler.se

5. Arbeta för ett nationellt/regionalt ansvarstagande och samordning för stöd och utveckling av familjecentralerna

Barnrättsdagarna i Örebro

FFFF var representerade som utställare på Barnrättsdagarna i Örebro 24–25/4. Temat för konferensen var "Barns jämlika uppväxtvillkor". Vårt utställarbord var välbesökt och ledde till många viktiga och intressanta samtal, såväl med forskare som med chefer och medarbetare i olika verksamheter som arbetar med barn, ungdomar och familjer.

Almedalsveckan

1–5 juli deltog vi på Almedalsveckan för andra året i rad.

Även i år hade vi utställning och monter på Barnrättstorget, Lilla Almedalen, vid Gotlands Konstmuseum. Med temat: Är familjecentralen en arena för föräldraskapsstöd? hade vi seminarium och tältmöte. Under vår vistelse på Almedalen arbetade vi medvetet med att sprida kunskap om familjecentralarbete, både vid vår monter men även genom att ta aktiv del som frågeställare vid olika andra seminarier. Det skapar medvetenhet om familjecentralers viktiga arbete hos andra föreningar och myndigheter.

Stödja den lokala och regionala utvecklingen av familjecentraler genom att samarbeta med andra aktörer som arbetar med familjecentralerat arbete på en strategisk nivå.

SKL nätverk för att stärka barns rättigheter

FFFF ingår i SKL:s barnrättsnätverk för landsting och regioner. Målet med nätverket är att förverkliga arbetet med barn- och ungas rättigheter genom ökad kunskap och erfarenhetsutbyte. Nätverket samlas 2 gånger per år till ett tvådagars internat. Träffarna planeras och genomförs av en arbetsgrupp där SKL ingår med en representant.

Nätverket har funnits sedan år 2000 och syftet är att:

- skapa förutsättningar för nätverkets medlemmar att strategiskt utveckla arbetet med FN:s konvention om barnets rättigheter genom erfarenhetsutbyte och gemensamt lärande
- nätverkets representanter ges möjlighet att belysa aktuella barn- och ungdomsfrågor med utgångspunkt i barnets rättigheter
- skapa en kontaktyta för landsting och regioner till statliga, nationella och kommunala aktörer för kunskapsinhämtning och samverkan

Samtliga landsting och regioner har representation i nätverket, de är utsedda av respektive organisations högsta tjänsteperson. Deltagande innebär att man representerar hela sin organisation. Nätverket eftersträvar en sammansättning där varje medlem har en strategisk förankring i organisationens ledningsstrukturer. Representant för föreningen är Åsa Pettersson.

Under 2018 var några av punkterna: Skolverket och arbetet med barnets rättigheter, Barnafriid Moa Mannheimer, Centrumchef Linköpings universitet samt goda exempel Arbetet med barn och våld i Landstinget i Dalarna, Värmlands långsiktiga arbete med barnets rättigheter – vad händer nu? Agenda 2030 och tolkar inom hälso- och sjukvården – en utmaning när det gäller barn

I oktober på höstens två dagar hade vi förmånen att få träffa Nya barnombudsmannen Elisabeth Dahlin samt lyssna på Anne Ramberg, Advokatsamfundet och hennes tankar kring Barnkonventionen blir svensk lag – varför är det bra? Bör vi ratificera det tredje tilläggsprotokollet? Handlar om att kunna klaga internationellt "2011 antog FN ett tredje tilläggsprotokoll till barnkonventionen. Det fakultativa protokollet ger möjlighet för barn att lämna in individuella klagomål till FN:s barnrättskommitté om deras rättigheter enligt barnkonventionen kränks. Om staten ansluter sig till protokollet (ratificerar) blir det möjligt för barn och deras ombud att föra fram klagomål till FN:s barnrättskommitté om staten inte fullt ut uppfyller kraven i barnkonventionen och dess tilläggsprotokoll." Nu pågår ett arbete med att ändra i de lagar som finns så att de överensstämmer med barnkonventionens bestämmelser.

Representant för föreningen är Åsa Pettersson.

SKL har även fått regeringsuppdrag att under en tre-årsperiod kartlägga och sprida goda exempel på hur *Öppen Förskola kan vara en arena för språk och integration*.

Den 1 oktober startade arbetet med en nätverksträff med deltagare från 19 kommuner och den 6 december anordnade SKL en konferens där ca 300 deltagare kunde ta del av olika arbetsmetoder för

hur Öppen Förskola och Familjecentral kan stärka integrationen. Marie Hjälmarö och Anna-Maria Troedsson från styrelsen var med. Konferensdokumentation finns på SKL:s hemsida.

Skolverket och Socialstyrelsen inbjöd till konferens 5 december med temat: *Tidiga och samordnade insatser för barn och unga*.

Konferensen hade mest sin utgångspunkt från hur barn i skolåldern mår. Föreläsare Anette Wickström, Linköping berättade om sin forskning om hur frågor och resultat i enkäter kan tolkas olika av olika åldrar och Per Gudmundsson, Malmö, föreläste om samverkan för att nå längre.

Olika seminarier erbjöds, bl.a. av Folkhälsomyndigheten.

Marie Hjälmarö var representant från FFFF:s styrelse.

Storstadsnätverket för familjecentrerat arbetssätt och familjecentraler.

Nätverket träffades i Stockholm den 2 mars och på programmet för dagen var

Nuläge och uppdrag avseende tidigt stöd, familjecentraler och familjecentrerat arbetssätt.

Teman: Hur följer vi upp det tidiga stödet? Indikatorer och verksamhetsnära uppföljning/utvärdering av det familjecentrerade arbetssättet/familjecentraler

Stockholm presenterade sitt arbete med Stärkt tidigt stöd i samverkan – ytterstaden och ett föräldraskapsstödsprogram för nyanlända.

Göteborg presenterade bl.a. sin första uppföljning av avtalen om familjecentrerat arbetssätt, en utvärdering av sin process med att skapa ett familjecentrerat arbetssätt och arbetet kring deras koordinatörer för familjecentrerat arbetssätt.

Malmö presenterade sin öppna förskola Hera för nyanlända, öppna förskolans pedagogiska uppdrag, samverkan med idéburen sektor och deras systematiska kvalitetsarbete.

Nätverket är till för:

- Inspiration
- Erfarenhetsutbyte
- Information
- Kontakter
- Kompetensutveckling – lära av varandra

Alla tre storstäderna arbetar aktivt med jämlika livsvillkor och hälsa. En viktig del av detta arbete handlar om barns uppväxtvillkor. Nätverket kan bidra till att driva arbetet med jämlika livsvillkor och hälsa framåt. Nätverket vill ha specifika frågor på dagordningen, t.ex. föräldraskapsstöd och samverkan.

Representant för föreningen är Anna-Maria Troedsson

6. Stimulera till fortsatt utveckling av regionala medlemsnätverk

För nionde året i rad samlades FFFF:s regionala kontaktpersoner och styrelsen på Sättra Bruk, tack vare samverkan med Stiftelsen Allmänna barnhuset. Träffen ägde rum den 5–7 september.

Syftet med seminariet är att utbyta erfarenheter mellan de regionala nätverken tillsammans med styrelsen och att stärka familjecentralernas fortsatta utvecklingsarbete på lokal, regional och nationell nivå.

Årets tema var "Så följer vi upp arbetet på familjecentralen - uppföljning, utvärdering och indikatorer".

Under dagarna fick vi lyssna och delta i:

- En dialog om föreningens arbete och aktuella frågor. Här berättade styrelsen om årets händelser såsom arbetet med konferensen och Almedalen.
- Hur vi kan ta tillvara barnhälsovårdens data i utvecklingen av familjecentralen. Anna-Maria Troedsson
- Tema-vandring – walk-and-talk. Vi reflekterade och diskuterade i mindre grupper kring temat och över vårt arbete.
- Spindelmätning, att mäta och prata om samverkan med hjälp av spindelverktyget. Marianne Gabrielsson
- Styrelse bjöd in till fortsatt dialog om föreningens arbete och aktuella frågor. Styrelsen berättade här om kommande åtaganden och vad man kommer att delta i framöver. De mottog också åsikter och förslag från deltagarna om vad de önskar att styrelsen ska arbeta med framöver.
- Styrelsen skickar regelbundet ut information genom mail till de regionala kontaktpersonerna.

Dagarna innehöll mycket tid för reflektion och utbyte om arbetet på familjecentraler med andra deltagare.

Vill ni läsa mer om detta så finns all dokumentation på hemsidan under regionala nätverk.

7. Stödja utvecklingen av de olika professionernas yrkesroller för att främja det förebyggande arbetet och samverkansprocessen inom familjecentralen.

Socionomens roll på FC

Dokumentet reviderades 2017–18 och var klart till familjecentralskonferensen i Linköping 2018. Det finns för nedladdning på föreningens hemsida.

Pedagogens roll på FC

Rapporten om pedagogens roll på FC lanserades på den nationella konferensen i Göteborg maj 2015. Det finns en ambition att sprida dokumentet på en bredare front men det har ännu inte genomförts. Den finns för nedladdning på föreningens hemsida.

Mödrahälsovårdens roll på FC

En arbetsgrupp bestående av barnmorskor verksamma på FC från Skåne, Västra Götaland och Norrbotten sattes samman under januari 2018. Syftet är att arbeta fram ett dokument som ska beskriva barnmorskans roll på FC. Arbetet förväntas vara klart för korrekturläsning innan 2018 års utgång, samt vara klart för slutgiltig distribution till konferensen 2019.

Barnhälsovårdens roll på FC

På FFFF:s hemsida finns sedan april 2016 rapporten om "BHV:s roll på Familjecentralen". Den blev klar lagom till årskonferensen i Jönköping 2016 och delades ut under konferensdagarna. Den sprids via nationella BHV nätverken och via FFFF hemsida.

9. Forskning och utvärdering

FFFF ska stödja forskning och utveckling av familjecentraler på flera nivåer. Föreningen stödjer bland annat utvecklingen av varje professions yrkesroll för att främja förebyggande och samverkande processer, delar som är viktiga för att stärka och utveckla arbetet på en familjecentral.

FFFF medverkar i ett storstadsnätverk tillsammans med Stockholm, Göteborg och Malmö med syfte att inspirera, ge erfarenhetsutbyte, information, kontakter och kompetensutveckling. I nätverket kan alla tre storstäderna samla sig i olika frågor för att driva gemensamt mot nationell nivå.

Stockholms län har tillsammans med SKL inlett en systematisk utveckling av FC och där FFFF också medverkar. Syftet med nätverket är att utbyta erfarenheter om hur man skulle kunna tänka kring uppföljning och utveckling av familjecentraler. Det finns idag ingen forskning som kan visa på att familjecentraler är bättre än annan typ av verksamhet, men vi vill genom detta nätverk synliggöra vad som kan vara verksamt för en familjecentral och hur man kan följa upp sin verksamhet.

Styrelsen har sedan tidigare haft dialog med MFoF (Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd) för att driva utvecklingen av landets familjecentraler där utvärdering varit en del. För att komma ett steg längre i det arbetet har styrelsen undersökt möjligheten att ta in extern kompetens för att utforma mätbara mål och ta fram mätbara framgångsfaktorer för familjecentralens arbete. Som ett första steg bjöd styrelsen in nationella myndigheter och regionala stödfunktioner i landet för att diskutera denna fråga i anslutning till Barnrättsdagarna i Örebro i april.

Utifrån träffens samtal och erfarenhetsutbyte blev resultatet att dela upp nästa steg i två delar. Det ena handlar om att FFFF tillsammans med nationella aktörer såsom Sveriges kommuner och landsting (SKL), Folkhälsomyndigheten (FHM), MFoF, Barnhuset och forskare fortsätta dialogen med uppföljning och utvärdering. Det kommer i sin tur generera två områden. Det ena är att formulera en programteori som Uppsala universitet kommer att stödja styrelsen med. Det andra är att kartlägga vilket stöd i forskning som finns och undersöka behov av fortsatt forskning. FHM i samverkan med MFoF kommer att stödja det arbetet.

Den andra delen handlar om hur länsstyrelserna kan vara ett stöd i det regionala och lokala arbetet för familjecentralers utveckling med t.ex. kompetensutveckling. En del i det blir att informera och samordna de regionala kontaktpersonerna (RK) med de regionala länsstyrelseresurserna för samverkan. Styrelsen har efter träffen i april haft fortsatt dialog med Madelene Larsson (Länsstyrelsens nationella samordnare) för att bl.a. delge vilka regionala kontaktpersoner som finns i respektive län och hur och när kommunikationen med RK ska tas. Tanken var att Madeleine skulle medverka vid årets RK-dagar på Sättra Bruk, men tyvärr hade hon ingen möjlighet så styrelseledamot Marie Cesares Olsson informerade om Länsstyrelsens uppdrag och möjligheten att ta hjälp av länsstyrelsens regionala stödresurser inom området föräldraskapsstöd.

10. Internationellt erfarenhetsutbyte

Eurochild

FFFF är medlem i organisationen Eurochild. Marie Cesares Olsson representerar styrelsen i Eurochild och dess arbetsgrupp "Familj och föräldrastöd". Målet för styrelsens arbete för 2018 var att aktivt delta i det europeiska nätverkets arbete. Under året har vi medverkat vid Eurochilds årsmöte och konferens.

Eurochild General Assembly (årsmöte) var den 17-18 april i Bryssel. Marie C O deltog. Vid årets val av nya styrelseledamot valdes det bl.a. in en representat från Finland. Det är Miia Pitkänen som arbetar vid Centralförbundet för Barnskydd. Årsmötet godkände också 18 nya medlemsorganisationer. Det finns nu 171 organisationer från 34 länder i Eurochild.

Årsmötet ställdes sig också bakom Eurochilds strategiska plan för 2019-2021 som vi började arbeta fram vid förra årets General Assembly. FFFF har också under vintern lämnat remissyttrande. Den reviderade versionen tre målområden.

1. Vi vill att det ska bli slut på barnfattigdomen och social exkludering i Europa
2. Vi vill se ett slut på att barn placeras på institution i Europa
3. Vi vill se mer igenkännande och förståelse för barns rättigheter inom politiken

- I anslutnings till årsmötet bjöds vi in till en medlemsdag för att träffa andra medlemmar och utbyta erfarenheter. Vi började också diskutera hur den strategiska planen 2019-2021 kan implementeras.

- Under dagarna i Bryssel träffade Marie EXPOO, Expertisecentrum Opvoedingsondersteuning www.expoo.be för att diskutera indikatorer. EXPOO stödjer Flanderns arbete med familjecentraler som precis som Sveriges FC bygger på samverkan. Samverkansaktörerna kan dock vara olika beroende på behov och vilja av att samverka för barn och familjers bästa. EXPOO ville träffa FFFF för att diskutera uppföljning och indikatorer. Marie informerade om att familjecentralens huvudmän tänker och gör olika kring uppföljning och FFFF startat arbetet att försöka samla goda exempel inom området. FFFF arbetar för att någon nationell aktör ska ta sig an utvärderingsfrågorna idag, se mer info nedan. För EXPOO har det varit viktigt att följa upp tillgängligheten både geografisk och öppettider. Då deras FC består av vilka verksamheter som helst. De har därför behov om att samla in fakta och kunskaper om vilka verksamheter som ingår i deras FC. Det tittar också på hur deras FC utvecklar verksamheten efter barn och familjers behov.

Reflektion och frågor som Marie tog med sig från årsmötet, erfarenhetsutbyte med medlemmar och diskussioner om implementering av den strategiska planen tillsammans med mötet med EXPOO är:

Kan vi nå bättre framgång om:

FFFF i vårt lobbyarbete använda barnkonventionen ännu mer för att belysa FC-arbetet?

FFFF träffar unga föräldrar för att lyssna in hur framtidens FC ska se ut? Kanske även barn?

FFFF påverkar den nationella nivån att ta större ansvar för FC-frågan ur ett barnrättsperspektiv?

Det finns mycket teorier och studier om vikten av att upptäcka tidigt för att få mest effektivt resultat och samhällsnytta. Vi har en lagstiftning som säger att vi ska samverka – varför är det så svårt att få verksamheter att satsa på förebyggande och främjande arbete? (The first years last forever)

Eurochild ger FFFF energi, kraft och kan också ge stöd i att fortsatt stödja familjecentralsarbetet och fortsatt lobba för kvalitet och utveckling av landets FC.

Presentation i Nederländerna

Pga av föreningens medlemskap i Eurochild har vi fått förfrågan om att komma till en konferens i Nederländerna och presentera Sveriges arbete med föräldraskapsstöd. Tyvärr hade ingen från

styrelsen möjlighet att medverka men vi fick hjälp av Bjuvs kommun. Åsa Malmström, Verksamhetschef för Socialtjänsten i Bjuv och Annakarin Nystrand-Sacaneno, förskollärare och samordnare på Familjecentralen i Bjuv åkte till Utrecht, fjärde största staden i Nederländerna där "Netherlands Youth Institute" huvudkontor ligger. Syftet med deltagande var att ge erfarenheter i arbetet med det tidiga stödet och för att delge hur vårt förebyggande arbete med föräldraskapsstöd kan se ut på våra familjecentraler. Åsa och Annakarin höll i två workshops som gick under namnet "De Sweedse aanpak", vilket kunde översättas till "The Swedish Approach". Många frågor väcktes och en hungrig publik ville veta mer om Bjuvs verksamheter och hur de arbetar förebyggande och med tidiga insatser. I publiken satt allt ifrån politiker till personer som arbetar med barn och föräldrar på ett eller annat sätt. En härlig dialog uppstod och de kunde verkligen känna nyfikenheten kring Bjuvs arbete och sätt att arbeta. Åsa och Annakarin åkte hem med nya tankar och insikt kring hur ett land som ligger relativt nära oss, arbetar så annorlunda och med helt andra förutsättningar. I Nederländerna är man väldigt intresserad av och imponerade av hur vi i Skandinavien arbetar med barn, unga och familjer och framför allt kring hur vi arbetar förebyggande. Annakarin och Åsa avslutar med att säga att de inser hur lätt det är att ta vårt fina arbete för givet och hur välfungerande och viktig vår samverkan är. De är också oerhört glada och inspirerade efter deras tur till Nederländerna. FFFF är väldigt glada och tacksamma att Bjuvs kommun tog sig an uppdraget och spred goda exempel. Tack!!!

Eurochild konferens

I slutet av oktober åkte tre representanter från styrelsen till Kroatien för att medverka vid Eurochilds konferens som i år hade tema "Att bygga ett bättre Europa med barn - alla ombord!". Över 320 deltagare från 38 länder, inklusive 100 barn och ungdomar var där och delade sina erfarenheter vid olika fruktbara diskussioner under tre dagar. Det var inspirerande talare och livliga diskussioner under den inledande delen. Engagerande workshops och studiebesök, så kallade mänskliga "bibliotek" med över 20 "böcker". Konferensens avslutande del handlade om att debattera nästa steg för att utveckla arbetet med att bygga ett bättre Europa med barn. Resultatet blev tre viktiga rekommendationer:

- Varje regering i Europa bör erbjuda undervisning om barns rätt som en obligatorisk del av läroplanen i varje skola
- Varje regering i Europa bör genomföra en strategi för inkluderande deltagande, för alla barn, som förpliktar lokala, regionala och nationella beslutsfattare att ta hänsyn till barns åsikter.
- Varje regering i Europa borde vara skyldig att bevisa barnens inverkan på att fastställa dagordningen, påverka besluten och genomföra besluten

Samverkan i Norden

Styrelsens andra mål inom internationellt erfarenhetsutbyte handlar om att samverka med nordiska organisationer. Det har diskuterats möjligheten att genomföra en nordisk konferens i anslutning till vår årliga konferens, men vi har inte kommit i land med det ännu. Vi hoppas att det kan bli något i anslutning till 2019 års konferens.

Internationellt utbyte

Ytterligare mål för styrelsen är att förmedla och stödja internationellt erfarenhetsutbyte. Ett sätt att verkställa det är att möjliggöra och förmedla studiebesök på ett så bra sätt som möjligt.

11. Projekt

SAM-verkstad

Framtagandet av SAM-verkstad är nu färdigställt och finns att tillgå på föreningens hemsida. Under året har två utbildningar genomförts. En heldag i Skåne i januari och en halvdag i Östersund i april. I Skåne fanns en FC med och berättade om sitt eget arbete med SAM-verkstad, sina reflektioner och sitt genomförande. Det var värdefullt! På uppföljningsdagen i september fick alla dela med sig av sitt arbete som skett sen vi träffades sist och det som var mest positivt från deltagarna var hur bra materialet är för teambuildning i personalgruppen och för att kunna nå ut med viktiga ämnen som kan vara svåra att diskutera.

Kontaktpersoner nu i år var Anna-Maria i Skåne och Monica Mattson i Region Jämtland.

Familjecentrals Dialogen (FCD)

Även under 2018 hade vi möjliggjort delfinansiering av avgiften så att fler län får möjlighet att prova konceptet FCD med sponsring av 10.000: - till 5 regioner. Detta har vi gjort i samarbete med Åsa Ranung och Aktiv Samhällsutveckling AB. I april genomfördes det vid två tillfällen.

I Uppsala var det närmare 100 personer som deltog. En bra blandning med både politiker, chefer, olika verksamhetsföreträdare och civilsamhälle. Det var den regionala kontaktpersonen, Maria, och ett par folkhälsostateger som bjöd in. Temat för dagen var - "Familjecentralen – möjligheternas verksamhet, från ord till handling – Hur säkerställer vi denna unika arena för länets alla barnfamiljer?". En uppföljningsdag genomfördes i december.

I Sollentuna var det ca 40 deltagare med en bred och bra representation även här. De jobbade utifrån temat "Framtidens familjecentraler - Hur kan vi utveckla och säkra effektiva, preventiva insatser som når alla barn i Sollentuna?" Åsa gjorde i ordning ett program som skulle räcka till 20 seminarietillfällen under fyra pass. Det bara visslade till så var de slut! Ett intensivt arbete under dagen landade bl a i ett samtal om vikten av gemensam tid för samverkan för att lyckas. En uppföljningsdag genomfördes under hösten.

I östra Norrbotten genomfördes FCD i oktober. Temat för dagen var "Hur utvecklar vi FC som arena för tidig upptäckt och tidiga insatser för barnfamiljerna i östra Norrbotten?". Dagen inleddes med att Åsa gjorde en dragning om Vad är en familjecentral? Varför behövs den? Vilka är målen och hur fungerar det? i syfte att alla skulle få en gemensam grund att stå på under dagens samtal. Deltog gjorde både kommuner med befintliga FC och några som stod i startgroparna för att starta nya FC (flera representanter från Luleå var bl a med i detta syfte). Dagen bjöd många givande samtal och arbetsgrupper bildades för att föra de prioriterade frågorna vidare tillsammans. Ca 35 st deltog. Uppföljningsdag planeras till maj 2019.

I Sjuhärad genomfördes FCD i Borås i början av september. Temat för dagen var "Familjecentralerna som nav för samverkan kring stöd i föräldraskapet - Hur kan vi tillsammans utveckla och säkra en hög och träffsäker kvalitet för föräldrar och barn?". Det var Västra Götalandsregionens folkhälsokommitté som bjöd in till dagen i samverkan med nätverket för FC, över 90 personer deltog och verkligt intressanta teman kom på programmet och hanterades under dagen. Arbetsgrupper bildades för att föra frågorna vidare. Uppföljningsdag planeras till mars 2019.

Avslutning

Styrelsen tackar för allt arbete som skett under 2018 och hoppas att det blir ett lika spännande och innehållsrikt 2019!